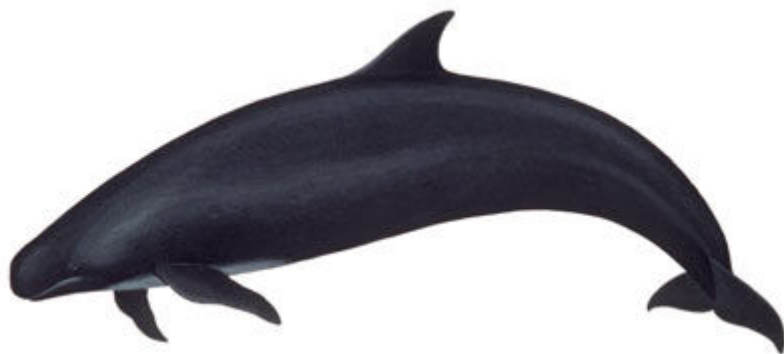

Halvspækhugger

©Birgitte Rubæk

Halvspækhugger (*Pseudorca crassidens*)

Engelsk: False Killer whale

Tysk: Kleiner Schwertwal

Fransk: Faux orque

Spansk: Falsa orca

Beskrivelse:

Mellemstor hval med rygfinnen midt på ryggen. Lufferne udgør en 1/10 af kroppens længde og er meget karakteristiske ved et tydeligt knæk eller albue på forkanten. Voksne dyr bliver mellem 4 og 6 m lang og vejer mellem 1100 og 2200 kg. Nyfødte unger er 1.6-1,9 m lange med en vægt på ca 80 kg. Der er mellem 8 og 11 kraftige tænder i hver kæbehalvdel

Udbredelse:

Halvspækhuggeren er en oceanisk varmtvandsart, der i Nordatlanten har sit naturlige udbredelseområde syd for 40 ° N. Flokke vandrer dog med Golfstrømmen længere mod nord. Arten er truffet enkelte år i Nordsøen og sågar helt oppe ved Færøerne. Indtil 1861 troede man at arten var uddød. Dette år dukkede en større flok op i den vestlige Østersø og Bælthavet, nærmest ud af det 'blå hav'.

Forekommer almindeligt i det vestlige Middelhav, men er ikke konstateret i Sortehavet og det østligste Middelhav.

Adfærd:

Flokkene er typisk på mellem 30 og 50 dyr, men langt større ansamlinger er også kendt.

Flokstrukturen er ikke særligt godt belyst. Det vides derfor ikke om den minder mest om spækhuggerens eller grindehvalernes.

Hurtig og aktiv svømmer. Løfter ofte hovedet og forkroppen ud af vandet under neddykningen. Nogle gange er endda de karakteristiske luffer synlige. Hyppigt er munden åben så tænderne kan ses.

Spionkig, ridning af bobølgerne er kendt. Arten er ikke sky og kommer ret tit hen til både for at undersøge dem. Hopper ofte helt ud af vandet.

Kendt fra en række massestrandinger.

Dykkeadfærden er ikke kendt i detaljer. Man har skønnet at halvspækhuggere kan dykke ned til omkring 500 m.

Halvspækhuggere svømmer nogle gange sammen med andre delfinarter som feks kortluffet grindehval.

Forplantning:

Hannerne bliver kønsmodne omkring 4 m lange og i en alder af 8 år hunnerne omkring 3.5 m og ligeledes 8 år gamle. Drægtigheden varer 16 måneder. Der fødes normalt kun en unge. Det gennemsnitlige antal unger pr hun kendes ikke. Diegivningens længde skønnes til 18 måneder.

Tidspunktet for parring og fødsler er ikke kendt, men foregår måske hele året rundt

Føde:

Æder fisk og blæksprutter, men vides også at angribe sårede delfiner, der er undsluppet tunfiskegarnene.

Naturlige fjender:

Muligvis spækhuggeren, og for ungers vedkommende store hajer. Der findes dog ingen rapporter om sådanne angreb.

Relation til mennesket:

Utilsigtede bifangster udgør den største menneskeskabte mortalitet. Både i Europa and USA er der bliver der eller er der blevet holdt halvspækhuggere i fangenskab. Der er i fangenskab rapporteret om krydsninger mellem halvspækhuggere og øresvin.

Lignende arter:

Halvspækhuggeren kan i princippet forveksles med alle andre sortehvaler. I danske farvande drejer det sig kun om grindehvalen. Gode kendetegn er hovedets og luffens form. Drejer det sig om dyr på stranden vil man let kunne skelne de arter på tændernes størrelse.

Danske fund og observationer

I 1862 strandet ved Røsnæs, Asnæs, Kerteminde og Middelfart samt i 1935 mellem Lyngby og Løkken på skagerrakkysten.

Tekst: Carl C. Kinze